

Poselství Svatého otce Benedikta XVI. k XXIII. světovému dni mládeže

Lorenzago, 20. července 2007

„Dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí,
a budete mi svědky“ (Sk 1,8)

Drazí mladí lidé!

1. XXIII. světový den mládeže

Stále rád vzpomínám na mnoho různých okamžiků, které jsme společně prožili v srpnu 2005 v Kolíně nad Rýnem. Tehdy jsem vás na závěr setkání, které se stalo nezapomenutelným projevem víry a nadšení a které v mé duši i v mém srdci zůstává nesmazatelně vryto, pozval na další setkání do Sydney v roce 2008. Jedná se již o XXIII. světový den mládeže, jehož téma zní: „Dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky“ (Sk 1,8). Vodítkem k duchovní přípravě na setkání v Sydney je Duch svatý a poslání. Jestliže v roce 2006 jsme rozjímali o Duchu svatém jako o *Duchu pravdy*, v roce 2007 se ho snažíme objevit jako *Ducha lásky*, abychom pak do Sydney mohli směřovat s úvahami o *Duchu odvahy a svědectví*, který nás obdarovává statečností, tolik potřebnou k tomu, abychom mohli žít a odhodlaně hlásat evangelium. Na každého z vás tak čeká základní úkol, abyste ve svém společenství a s těmi, kdo vás vedou, rozjímali o tom, kdo je hlavní osobou dějin spásy, totiž o Duchu svatém či Duchu Ježíšově, a tak abyste dosáhli vysokých cílů: poznat pravou totožnost Ducha, v naslouchání Božímu slovu, v němž se nám zjevuje Bůh; velmi jasně si uvědomit jeho přetrvávající, činnou přítomnost v životě církve – zvláště je třeba znovu objevit Ducha svatého jako „duši“, jako životodárný dech křesťanského života, který působí díky svátostem křesťanské iniciace: křtu, biřmování a eucharistii; dozrát do schopnosti stále hlubšího a radostnějšího pochopení Ježíše, které se úzce pojí s účinným působením evangelia na úsvitu třetího tisíciletí. Tímto poselstvím vám velmi rád nabízím základní osnovu meditace, kterou každý z vás bude moci prohloubit v tomto přípravném roce a na které si budete moci prověřit kvalitu vaší víry v Ducha svatého. Možná ji bude moci znovu nalézt ten, kdo ji ztratil, posílit ji tam, kde zeslábla, zakoušet ji jako milou společnost Otce a Syna, Ježíše Krista, díky ničím nenahraditelnému jednání Ducha svatého. Nezapomínejte na to, že církev i lidstvo, nejen v současnosti, ale též v budoucnosti od vás mnoho očekává, protože v sobě uchováváte Otcův největší dar, Ježíšova Ducha.

2. Příslib Ducha svatého v Písmu

Pokud se zaposloucháme do Božího slova a budeme pozorní k tajemství a jednání Ducha svatého, naše mysl se otevře velkému a velmi podnětnému poznání, které shrnuji v následujících bodech.

Krátce před nanebevstoupením řekl Ježíš učedníkům: „Hle, sesílám na vás, co slíbil můj Otec“ (Lk 24,49). To se uskutečnilo v den Letnic, když byli učedníci shromážděni ve večeradle při modlitbě spolu s Pannou Marií. Vylitím Ducha svatého na rodící se církev se naplnil jeden velmi dárny příslib Boží, zvěstovaný a připravovaný během celého Starého zákona.

Už od svých prvních stránek Písmo nazývá Ducha Božího *vanutím*, které „se vznáší nad vodami“ (srov. Gn 1,2), a dále upřesňuje, že Bůh *vdechl* do chřípí člověka *dech* života (srov. Gn 2,7),

takže ho probudil k životu. Po prvotním hříchu se oživující Duch Boží zjevoval opakovaně v lidských dějinách, když vzbuzoval ve vyvoleném národě proroky, kteří jej nabádali k tomu, aby se vždy znovu vracel k Bohu a věrně zachovával přikázání. V Ezechielově známém vidění Bůh svým duchem dává život izraelskému národu, který je zde znázorněn v podobě „suchý kostí“ (srov. Ez 37,1-14). Joel prorokuje „vylití ducha“ na celý národ, přičemž nikdo nebude vyloučen: „I stane se potom: – píše svatopisec – Vyleji svého ducha na každé tělo... Rovněž na otrocky a otrokyně vyleji v oněch dnech svého ducha“ (Jl 3,1-2).

V plnosti času (srov. Gal 4,4) anděl Páně zvěstuje Panně z Nazareta, že Duch svatý, „moc z výsosti“, sestoupí na ni a zastíní ji. Ten, kterého porodí, bude svatý a bude se nazývat Božím Synem (srov. Lk 1,35). Podle Izaiášova vyjádření spočine na Mesiáši Duch Páně (srov. Iz 11,1-2; 42,1). Na toto proroctví Ježíš navázal na začátku svého veřejného působení v nazaretské synagóze, když k velikému úžasu všech kolemstojících prohlásil: „Duch Hospodinův jest nade mnou; proto mne pomazal, abych přinesl chudým radostnou zvěst; poslal mne, abych vyhlásil zajatcům propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, abych vyhlásil léto milosti Hospodinovy“ (Lk 4,18-19; srov. Iz 61,1-2). Pak se obrátil přímo na přítomné židy a vztáhl prorocká slova na sebe: „Dnes se splnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli“ (Lk 4,21). A pak znovu, před svou smrtí na kříži, bude několikrát ohlašovat učedníkům příchod Ducha svatého, „Utěšitele“, jenž bude poslán, aby o něm svědčil a staral se o věřící, když je bude učit a uvádět do celé pravdy (srov. Jan 14,16-17.25-26; 15,26; 16,13).

3. Letnice, počátek poslání církve

Večer v den svého vzkříšení se Ježíš zjevil učedníkům, „dechl na ně a řekl jim: Přijměte Ducha svatého“ (Jan 20,22). S ještě větší silou sestoupil Duch svatý na apoštoly v den Letnic, jak čteme ve *Skutcích apoštolů*: „Náhle se strhl hukot z nebe, jako když se žene prudký víchř, a naplnil celý dům, kde byli. A ukázaly se jim jakoby ohnivé jazyky, rozdělily se a na každém z nich spočinul jeden“ (Sk 2,2-3).

Duch svatý *vnitřně obnovil* apoštoly a udělil jim sílu k odvážnému a nebojácnému hlásání zvěsti: „Kristus zemřel a vstal z mrtvých!“ Zbavení jakékoliv obavy začali mluvit *otevřeně a odvážně* (srov. Sk 2,29; 4,13; 4,29.31). Z ustrašených rybářů se tak stali odvážní hlasatelé evangelia. Dokonce i jejich nepřátelé nechápali, kde se v lidech tak „neučných a prostých“ (srov. Sk 4,13) bere taková odvaha a schopnost snášet s radostí protivenství, utrpení a pronásledování. Nic je nemohlo zastavit. Těm, kdo je chtěli umlčet, odpověděli: „O tom, co jsme viděli a slyšeli, nemůžeme mlčet“ (Sk 4,20). Tak se zrodila církev, která od tehdejších Letnic nepřestává vyzařovat radostnou zvěst „až na sám konec země“ (Sk 1,8).

4. Duch svatý jako duše církve a princip společenství

K pochopení poslání církve je třeba, abychom se vrátili do večeradla, kde učedníci zůstávali společně (srov. Lk 24,49) a modlili se spolu s Marií, „Matkou“, v očekávání zaslíbeného Ducha. Touto ikonou rodící se církve se má stále inspirovat každé křesťanské společenství. Apoštolská a misijní plodnost není na prvním místě výsledkem pastoračních programů a metod, jakkoli moudře vypracovaných a jakkoli „účinných“, ale je především plodem vytrvalé modlitby ve společenství (srov. Pavel VI., apoštolská exhortace *Evangelii nuntiandi*, 75). Misijní účinnost totiž předpokládá, že jednotlivá společenství jsou sjednocená, že mají „jedno srdce a jednu duši“ (srov. Sk 4,32) a že jsou připravená svědčit o lásce a radosti, kterou Duch svatý oživuje v srdcích věřících (srov. Sk 2,42). Služebník Boží Jan Pavel II. napsal, že poslání církve je – ještě před tím, než se stane činností – svědectvím a vyzařováním (srov. encyklika *Redemptoris missio*, 26). A v začátcích křesťanství se tak skutečně dělo, když se pohané – jak píše Tertulián – obraceli na víru, protože viděli lásku, která panovala mezi křesťany: „Pohled’ – říkají – jak se mezi sebou milují“ (srov. *Apologeticus*, 39).

Na závěr tohoto stručného pohledu do Božího slova v Písmu vás zvu k tomu, abyste si povšimli, že Duch svatý je nevyšší dar, který Bůh člověku dává, dále je nejvyšším svědectvím jeho lásky k nám, která je konkrétně vyjádřena jako „ano k životu“, jímž Bůh chce obdarovat každé stvoření. Toto „ano k životu“ získává svou plnou podobu v Ježíši z Nazareta a v jeho díle vykoupení, jímž navždy zvítězil nad zlem. Nikdy nezapomínejme, že Ježíšovo evangelium se právě v síle Ducha nikdy neredukuje na pouhé slovní konstatování, ale chce se stávat „radostnou zvěstí pro chudé, propuštěním pro zajatce, navrácením zraku slepým...“. A to se stalo v den Letnic, kdy se evangelium stalo milostí a úkolem církve pro svět, jejím prvořadým posláním.

I my sami jsme ovocem tohoto poslání církve, které se naplňuje dílem Ducha svatého. Každý si uvnitř neseme pečeť lásky Otcovy, nám darované v Ježíši Kristu, a touto pečeti je Duch svatý. Nikdy na to nezapomínejme, protože je to Duch Páně, který stále pamatuje na každého a chce – obzvláště skrze vás mladé – ve světě vyvolat vanutí a oheň nových Letnic.

5. Duch svatý jako „vnitřní učitel“

Milí mladí lidé, Duch svatý se v církvi i dnes stále projevuje svou mocí a jeho plody jsou bohaté úměrně tomu, nakolik jsme schopni se otevřít jeho obnovující síle. Proto je důležité, aby ho každý z nás znal, navázal s ním vztah a nechal se jím vést. Zde přirozeně vyvstává otázka: Kým je pro mě Duch svatý? I nadále pro nemalou řadu křesťanů zůstává Duch svatý stále jen „velkou neznámou“. Proto jsem vás chtěl pozvat, abyste v rámci příprav na tento Světový den mládeže prohloubili osobní poznání Ducha svatého. Ve vyznání víry vyznáváme: „Věřím v Ducha svatého, Pána a Dárce života, který z Otce i Syna vychází“ (*Nicejsko-cařihradské vyznání víry*). Duch svatý, Duch lásky Otce i Syna, je pramenem života, v němž jsme posvěcováni, „neboť Boží láska je vylita do našich srdcí skrze Ducha svatého, který nám byl dán“ (Řím 5,5). A přece nestačí ho jen znát; je třeba ho přijmout a oddat se ve své duši jeho vedení jako „vnitřnímu učiteli“, který nás uvádí do tajemství Nejsvětější Trojice: on jediný nás může otevřít víře a dovolit nám, abychom v ní každý den žili naplno. On nás jakoby nutí do vztahů s druhými, zapaluje v nás plamen lásky a uschopňuje nás, abychom mohli působit jako misionáři Boží lásky.

Vím velmi dobře, jak vážnou úctu a lásku vy, mladí lidé, chováte ve svém srdci k Ježíši, jak moc se s ním toužíte setkat a mluvit s ním. Proto si dobře pamatujte, že je to právě přítomnost Ducha v nás, která nám dosvědčuje, že naše osoba je ustanovena a utvářena podle osoby Ježíše ukřižovaného a zmrtvýchvstalého. Mějme důvěrný vztah s Duchem svatým, abychom mohli mít takový vztah s Ježíšem.

6. Svátosti biřmování a eucharistie

Ale – řeknete mi – jak se můžeme nechat obnovit Duchem svatým a růst v duchovním životě? Odpověď znáte: je to možné skrze svátosti, protože víra se v nás rodí a sílí díky svátostem, především svátostem křesťanské iniciace, jimiž jsou křest, biřmování a eucharistie, které jsou neoddelitelné jedna od druhé a navzájem se doplňují (srov. *Katechismus katolické církve*, 1285). Tato pravda o třech svátostech, které stojí na počátku našeho křesťanského bytí, je možná v životě nemála křesťanů opomíjena, takže pro ně tyto svátosti představují často jen bohoslužebné úkony, které se udály někdy v minulosti a které nemají žádný vliv na současnost, jako by šlo o kořeny bez životodárné mízy. Stává se, že řada mladých lidí se přijetím svátosti biřmování vzdává života z víry. A jsou i takoví, kteří ani tuto svátost nepřijmou. A zatím právě skrze svátosti křtu, biřmování a pak, ve spojení s nimi, skrze eucharistii z nás Duch svatý vytváří

děti Otce, sourozence Ježíše a členy jeho církve, kteří jsou schopni v pravdě vydávat svědectví evangelium a zakoušet radost plynoucí z víry.

Uvažujte nad tím, co vám nyní píšu. Dnes je zvláště důležité, aby svátost biřmování byla znovu objevena a aby byla znovu nalezena její hodnota pro duchovní růst. Kdo přijal svátosti křtu a biřmování, ať nezapomíná na to, že se stal „chrámem Ducha“: Bůh v něm přebývá. Ať si je toho stále velmi dobře vědom a usiluje o to, aby poklad, který je v něm ukrytý, nesl plody svatosti. Kdo je pokřtěný, ale dosud nepřijal svátost biřmování, ať se připraví k jejímu přijetí s vědomím, že se tak stane „dospělým“ křesťanem, neboť biřmování zdokonaluje milost křtu (srov. *KKC*, 1302-1304).

Biřmování uděluje *zvláštní sílu* k tomu, abychom celým svým životem mohli vydávat svědectví o Bohu a oslavovat ho (srov. Řím 12,1); niterně si tak uvědomujeme, že patříme k církvi, „Tělu Kristovu“, jehož je každý z nás živým údem, ve vzájemném vztahu jedni k druhým (srov. 1 Kor 12,12-25). Každý pokřtěný, který se nechá vést Duchem, může svým jedinečným způsobem přispět k budování církve díky charismatům, která udílí Duch, neboť „*každému* je dán zvláštní projev Ducha *ke společnému prospěchu*“ (1 Kor 12,7). Když jedná Duch svatý, přináší do duše věřícího své plody, jimiž jsou „lásky, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání“ (Gal 5,22). Srdečně zvu ty z vás, kteří jste ještě nepřijali svátost biřmování, abyste se v přípravě na její přijetí obrátili o pomoc na své kněze. Jde o zvláštní příležitost milosti, kterou vám Pán nabízí: nenechte si ji ujít!

Rád bych přidal několik slov o eucharistii. K růstu v křesťanském životě je nutné žít se pokrmem Kristova těla a jeho krve; jsme totiž pokřtěni a biřmováni vzhledem k eucharistii (srov. *KKC*, 1322; apoštolská exhortace *Sacramentum caritatis*, 17). Eucharistie, jako „pramen a vrchol“ života církve, se stává „ustavičnými Letnicemi“, neboť pokaždé, když slavíme mši svatou, přijímáme Ducha svatého, který nás hluboce sjednocuje s Kristem a v něm nás proměňuje. Milí mladí přátelé, pokud se budete často účastnit slavení eucharistie a pokud obětujete trochu ze svého času adoraci před Nejsvětější svátostí, pramenem lásky, jímž eucharistie je, získáte radostné odhodlání zasvětit svůj život následování evangelia. Současně zakusíte, že tam, kde se nám nedostává vlastních sil, nás Duch svatý sám proměňuje, naplňuje svou silou a činí z nás svědky zmrtvýchvstalého Krista, plně misijního zápalu.

7. Neodkladnost a naléhavost misijního poslání

Mnoho mladých lidí se dívá na svůj život s obavami a nad svou vlastní budoucností spatřují příliš mnoho otazníků. Se znepokojením se ptají: Jak se zapojit do světa, poznamenaného mnohým vážným utrpením a nespravedlností? Jak reagovat na egoismus a násilí, jež budí dojem, že se nakonec vždy prosadí a získají převahu? Jak dát životu smysl? Co udělat proto, aby výše zmiňované plody Ducha „lásky, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání“ (č. 6) prostoupily tento zraněný a křehký svět, svět patřící především mladým lidem? Za jakých podmínek se může stát životodárný Duch prvního stvoření a především druhého stvoření, neboli vykoupení, novou duší lidstva? Nezapomínejme, že čím větší dar Boží je – a dar Ducha Ježíšova je darem největším –, tím větší má svět potřebu tento dar přijmout a tím větší a vášnivější je i misijní nasazení církve o něm vydat důvěryhodné svědectví. Vy, mladí přátelé, na tomto Světovém dni mládeže svědčíte o tom, že se na tomto poslání chcete podílet. Chci vám v této souvislosti připomenout několik zásadních pravd, o kterých je dobré rozjímat. Ještě jednou opakuji, že jen Kristus může naplnit nejniternější tužby lidského srdce; jen on je schopen polidštit lidstvo a dovést ho k jeho „zbožštění“. Mocí svého Ducha v nás oživuje Boží lásku, která nás uschopňuje k tomu, abychom milovali své bližní a byli připraveni jim

sloužit. Duch svatý ve zjevení ukřižovaného a zmrtvýchvstalého Krista osvěcuje, ukazuje nám cestu, na níž se mu připodobňujeme, abychom byli „výrazem a nástrojem lásky, která z něho vyzařuje“ (encyklika *Deus caritas est*, 33). Kdo se nechá vést Duchem, pochopí, že dát se do služeb evangelia není jen nějaké nepovinné rozhodnutí, neboť předávání radostné zprávy druhým je věc skutečně neodkladná. I přesto znovu opakují, že můžeme být Kristovými svědky jen tehdy, když se necháme vést Duchem svatým, který je „hlavním činitelem evangelizace“ (srov. *Evangelii nuntiandi*, 75), je „hlavní osobou misie“ (srov. *Redemptoris missio*, 21). Drazí mladí přátelé, jak už zdůrazňovali moji úctyhodní předchůdci Pavel VI. a Jan Pavel II., je dnes potřebnější než kdy jindy, aby evangelium bylo hlášáno a víra aby se opírala o svědectví (srov. *Redemptoris missio*, 1). Někdo se může domnívat, že předkládat vzácný poklad víry osobám, které víru nesdílejí, znamená být k nim netolerantní, ale není tomu tak, protože přinášet Krista neznámá ho vnucovat (srov. *Evangelii nuntiandi*, 80). Je tomu již dva tisíce let, kdy dvanáct apoštolů dalo svůj život za to, aby byl Kristus poznán a milován. Od té doby se evangelium stále šíří díky mužům a ženám, vedeným tímtež misijním zápallem. Proto i dnešek potřebuje takové učedníky Kristovy, kteří nebudou ve službě evangeliu šetřit ani časem, ani energií. Potřebujeme takové mladé lidi, kteří v sobě nechají hořet Boží lásku a velkoryse odpoví na Boží naléhavé volání, jak ostatně učinila řada mladých blahoslavených a svatých z minulosti dávné i blízké. Chci vás zvláště ubezpečit, že Duch Ježíšův vás mladé volá k tomu, abyste Ježíšovu radostnou zprávu přinášeli svým vrstevníkům. To, že dospělí lidé často jen s velkými obtížemi chápou svět mladých, může být pokyn, jímž vás Duch pobízí k tomu, abyste se úkolu přinášet evangelium mladým ujali vy. Vy totiž znáte nejlépe myšlenkový svět, mluvu, zranění i očekávání a zároveň hlubokou touhu po dobru u svých vrstevníků. Tak se otevírá rozsáhlý svět citů, práce, vzdělání, svět očekávání i útrap mládí... Kéž každý z vás najde odvahu a slíbí Duchu svatému, že přivede k Ježíši Kristu jednoho mladého člověka způsobem, jaký považuje za nejlepší, s vědomím toho, jak „odpovědět každému, kdo se ptá po důvodech vaší naděje, ovšem s jemností a skromností“ (srov. 1 Petr 3,15).

K dosažení tohoto cíle, milí mladí přátelé, buďte svatí, buďte misionáři, neboť není možné oddělovat *svatost* od *poslání* (srov. *Redemptoris missio*, 90). Nebojte se stát svatými misionáři jako sv. František Xaverský, který při hlásání radostné zvěsti prošel celý Dálný východ a došel až na hranici svých sil, nebo jako svatá Terezie od Dítěte Ježíše, která byla misionářkou, byť nikdy neopustila Karmel: oba jsou „patrony misí.“ Buďte připraveni zcela nasadit svůj život proto, aby svět mohl být osvětlen světlem Kristovy pravdy; aby na nenávist a neúctu k životu bylo odpovězeno láskou; aby byla hlášána naděje o zmrtvýchvstalém Kristu na každém místě na zemi.

8. Vyprosít „nové Letnice“ pro svět

Milí mladí přátelé, očekávám vás v hojném počtu v červenci 2008 v Sydney. Bude to příležitost, daná Boží prozřetelností, zakusit naplno moc Ducha svatého. Přijďte v co největším počtu, abyste se stali znamením naděje a podpořili společenství církve v Austrálii, která se již připravuje, aby vás mohla přijmout. Pro mladé lidi země, která nás bude hostit, to bude výborná příležitost jak zvěstovat krásu a radost evangelia ve společnosti v mnoha směrech sekularizované. Austrálie, podobně jako Oceánie, potřebuje znovuobjevit své křesťanské kořeny. V posynodální exhortaci *Ecclesia in Oceania* Jan Pavel II. napsal: „V moci Ducha svatého se církev v Oceánii připravuje na novou evangelizaci národů, které dnes hladoví po Kristu... Nová evangelizace je prioritou pro církev v Oceánii“ (č. 18).

Na tomto posledním úseku cesty, která nás dovede až k XXIII. světovému dni mládeže, věnujme čas modlitbě a duchovní formaci, abychom v Sydney mohli obnovit závazky spojené s křtem a biřmováním. Společně budeme vzývat Ducha svatého a s důvěrou budeme prosit, aby Bůh udělil církvi a lidstvu třetího tisíciletí dar obnovených Letnic.

Ať vás Maria, v modlitbě sjednocená s učedníky ve večeřadle, provází v těchto měsících a vyprosí všem mladým křesťanům nové vylití Ducha svatého, který zapálí jejich srdce. Pamatujte: církev vám důvěřuje! Zvláště my pastýři se modlíme, abyste milovali Krista stále více, k jeho lásce přiváděli ostatní a abyste ho věrně následovali. V tomto smýšlení vám všem s velkou láskou žehnám.

Lorenzago, 20. července 2007

Benedikt XVI.

Benedictus PP XVI